

БРОЈ 5 ПАРА

Стан Редакције и Администрације Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Администрацији. Цена утврђена.

Неплаћена се писма не примећују. — Рукописи се не враћају.

Писма, рукописе, новац и све остало што се односи на лист, слаће власнику листа

СТРАЈАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРВЪУЈВОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

У Буковини

БУКУРЕШТ, 20 августа

Руси су нове снаге послали на бојиште у Буковину. Ово ново груписање везало је руке трупама аустро-немачким на осталим фронтovima што се примећују слабијом интензивношћу. У главном немачком стану одржано је поводом овога већање. Држи се да ће Немци извршити промену у офанзивном плану.

Немачки поход на Србију

Онај исти лист, „Биржевија Вједомости“, који је у очи последњег отварања наше Народне Скупштине донео нашој Скупштини савет, да се Бугарима уступи што више, јер — у томе лежи наш спас; — тај исти лист доноси сада, по турским изворима, чланак, у коме се каже, да Немачка намерава у месецу септембру да припреми поход на Србију са 800.000 војника у циљу да заузме жељезничку пругу Ниш—Солун, како би тиме прекинула везу између Средоземног мора и Русије. „Бирж. Вједомости“ затим разлаже, како ће то тешко могуће бити, али ипак оставља и могућности отшкринута врата.

„Биржевија Вједомости“ веле, да тако турски листови саопштавају и то нам је доста, а ми додајемо, да по врху тог турског качамака има по мало и бугарског козијег масла. Што Турска пушта такве гласове, то је сасвим природно, јер она мора пред својом пропашћу да храбри своје грађанство, да улева наде својој војсци. Што су пак турски листови донела, да ће немачка војска посетити пругу Ниш—Солун, то је опет оно бугарско козије масло. То би они хтели и то би они желели, јер ми имамо доказа из најближе прошлости, да су они на ту пругу ашик и да су преко својих комита бомбама покушавали, да прекану саобраћај наш са Солуном. То ми сви знамо.

Не можемо категорички тврдити, да Аустро-Немци

не би желели доћи у директну везу са Бугарима и Турцима, али су онда турско-бугарске журналисте требали да за ту везу нају други правац, који би изгледао мало природнији и мало схватљивији, а не центар Србије. Јер и Немци познају нашу километражу, као што и ми знамо њихову. И они знају, да је од Београда до Ниша 240 км., а од босанске границе до Скопља опет око 250 км. а од Текије до Ниша опет преко 200 км. Ма којим правцем ишла та немачка легија до Ниша, она би морала, тако рећи, целу Србију покорити, па да тек поседне жељезничку пругу Ниш—Солун. Тако су требале турско бугарске журналисте саставити свој чланак и у њему казати: Немачка намерава са великом силом да удари на Србију, да је прегазни и покори, па да се споји са нама (Турцима) и нашим братским савезницима Бугарима. Али та легија, па макар бројала и 800.000 људи, до Ниша не би имала ни гласника. Српска војска имала је пред собом седам аустриских корпуса, па докле је стигла? „Шваба дошо чак до Раље, а од Раље несме даље“... певају наши малишани по улицама.

Али има онде још нешто. Тај поход, вели се, биће у септембру, то је њихов октобар, а то су јесење кише. Прича ће Поборек Хинденбургу и Макензену, шта је српско блато. Да су оне турско-бугарске журналисте преместили датум, онда

још ћене, ћене, а овако — баш посла!

Молити би само нашег руског брата код „Бирж. Вједомости“, да нам доноси мало утешителније вести, а не како ћемо пропасти, ако не задовољимо бугарску ненаситљивост, или како ће 800.000 Немаца ударити на нас итд.

Под фирмом турских листова, тај чланак су инспирисали Бугари. Тежња му је ова: Србија нека пожурити што пре са што већим компензацијама Бугарској, јер јој у септембру прети опасност и она треба нашу помоћ. То је значај тога чланка са одређеним роком.

Бугарска, овака каква је, никада неће ступити против германства, а ти чланци изазивају само узнемиреност у нас. Бар да нам то не долази са руске стране!

Рабош

Читам у једним нишким новинама, овај интересантн оглашчић:

НАГРАДА ВО ДИНАРА У СРЕБРУ ко вађе један леп стаи са 2 или 3 собе и кујном са или без намештаја нека јави у радњи Трг Краља Александра бр. 24.*

Ето докле су нас дотерале наше „добре“ нишлије, да морамо и за стан да расписујемо награду.

Аргус.

Национална економија

Опет о шећеру

И ако је шећер слadak, он нам је ипак загорчно живот и не би о њему писали, да нас о томе не нагоне вести, које смо добили.

Из Ниша нам јављају, да је из Америке нашој влади понуђено пет милиона килограма шећера по 70 динара 100 кгр. сја америчка обала и чет милиона килограма јапанског пиринца по 60 дин. од 100 кгр. опет сја америчка обала. За

каву и пиринац, као курентне артикле, који не заузимају велики простор у транспортовању подвозна цена из Америке до Солуна може највише и опет велико највише коштати 40 динара од тоне (1000) клг. Према томе до Солуна би 100 клг. стајало пиринца 64 динара, а шећера 74 дин. Колико ће држава наша ставити увозне царине, или да ли ће је у опште и стављати, то ћемо видети, главно је, да је извор и то са великом количином, нађен и ми нећемо имати потребе да лутамо, тражећи пијаци и плаћајући учене. Цене су повољне и ако их наш централни одбор за животне намирнице добро употреби и ако буде савесно употребио све оне олакшице, које ће од владе за транспортовање од Солуна до Србију без сумње добити, онда ће народ у Србији са тим животним намирницама, нарочито са пиринцом, преко целе зиме подмирен бити.

Док нас је ова вест доста обрадвала, с друге стране читам неке вести, које нису баш најугледније. Читам, како је Средишни Одбор купио шећер у Русији, који је већ калкулациран, према којој ће калкулацији шећер до Прахова коштати 1.70 дин. килограм. Познавајући цену у Русији за извозни шећер, ми одвише, али одвише сумњамо у истинитост те цене и врло би захвални били Средишном Одбору, да нас о томе наближе извести.

Женски свет

Тестаменат једне уседелице.

Госпођица Жанета Бесвик живела је око половине 18. века у Лондону. Имућна је била, а нико није знао да протумачи, зашто се није удала. Кад јој је било око педесет година, она је почела боловати. У конзултуру становао је неки леп и млад доктор. Она га позва на конзултирање. Његове црне очи, витак стас, нежно опхођење, узбуркали су осећаје старе уседелице. Он јој преписа неку медцину, коју је уседелица употребљавала и осећала је, да јој је лакше, али је у њој остао неки бол чежње, да доктор чешће виђа. Звала га је

сваки дан на конзултовање, ради тога легала је у постелеу Доктор је долазио, достојанствено и мирно надлегао се над болесницом и посматрао је прво очи болесникове. Ти погледи су страшно утицали на душу старе уседелице. У часу тих погледа, уседелица је у души својој осетила неко рајско блаженство; кроз старачко тело осетила је милину, која је подмлађивала и заносила..... јест, али доцкап,....

Сваки дан је доктор морао долазити и сваки дан је уседелица са највећом чежњом очекивала његов поглед. Тај момент јој одржавао живот од једног до другог дана.

Али дође и последњи час, да се госпођица Жанета растане са овим светом и да оде на онај нити љубљена, нити милована. Али се овога докторовог погледа није могла растати; желела је, да га ни смрт њезина не отме јој. Један дан пре смрти своје, кад јој доктор последњи пут управио свој поглед, Жанета га ухвати за руку и рече: „Докторе, мој тестаменат је код полиције; ја ћу брзо умрети, а Вас најнежније молим, поступите по њему. Сутра дан госпођица Жанета била је мртва. Полиција достави доктору тестаменат, у коме је стајало да Жанета оставља доктору 25.000 фунти штерлинга (око пола милиона динара) под условом, да је мора балзамирати и тело своје код себе чувати. Осим тога, сваке године, на дан смрти, мора сандук отворити и у присуству двојице незаинтересованих сведока у лице јој погледати. Да би доктор лакше тестаменат испунио, он поручи сандук, у који положи Жанету. Али тамо, где јој је глава дошла, изреза рупу и у њу умете велико округло стакло од Жанетиног сата, што бијаше над казаљкама, прекрије га завесом и на дан смрти, разгинуо би те завесе, погледао би у лице и тестаменат је био извршен. Доктор је умро 1813. год. После његове смрти та мумија предата је Лондонском музеуму. Кад је овај укинут и основан Овењом научни музеум, овај завод није ту мумију хтео примити, те је морала мумија са оригиналним својим сандуком сарањена бити.

Како се наши злонате

Изјава једног Швајцарца очевидца о грозном животу наших заробљених официра

Један Швајцарац који је био дуже времена у Аустрији у вароши Гредину, где се налази велики заробљенички логор, у коме су смештени и наши официри, прича страшне ствари о животу наших заробљених официра. Аустријске војне власти отишле су толико далеко у своме зверском понашању према заробљеницима, да су наше официре затворили по казаматима. Она трону у мемли и мраку по цео дан, изузев за време ручка и вечере кад одлазе у заједничку „трпезарију“ да једу оно мало жалосне хране. Ван логора не могу да се креву ни по коју цену.

Овако поступање аустријских власти заслужује најстрожнију осуду. Ми се надамо да ће наша влада предузети све мере, да се овакав живот наших заробљених официра знатно поправи, иначе ћемо бити принуђени да категорички захтевамо, да се и са аустријским официрима, који код нас живе као у каквој бањи, поступа апсолутно на исти начин. То је најузвишенији захтев правде, а тиме ће се пружити и сатисфакција нашим врлим ратницима.

СРБИ

и њихов положај у А.-Угарској

III

Њему се, народу српском, и ако је своју оданост на један тако очевидан начин показивао: проливањем потоцима своје крви за аустријску државну ствар, није веровало, већ се веровало разним изводима и неваљалцима мађарским и немачким, који су у сваком тренутку могли да напакусте и учине зло чистим и исправним Србима. Историја нам јасно показује да Срби у Аустрији никад и никако нису признавани као један праван и законит елемент, који заједно са правила има и одговарајућих дужности, као један народни чинилац и целина која има права на слободан и индивидуалан национални живот, на слободно исповедање своје вере и на чување својих обичаја и традиција које су у извесном погледу имале и под фанатикованим Муслиманима,

већ су сматрани и вечито третирани као један бесправан елемент хаоса и нереда, који има само дужности а права никаквих, и који се „увукао и ушунчао“ у земљу, која њему не припада. И лако ће се веровати и појмити у каквим су неугодним и несрећним приликама били Срби у земљи у којој су о њима таква схватања владала. Да не говоримо о националном и религиозном поништењу и понижењу у коме су наши сународници у Аустрији у много ранијим годинама живели, већ да се обазремо и на то површно само на последњу деценију година коју су они преживели и живели у поменутој држави.

Широм целог света зна се да су Срби у Аустрији прокламовани за издајнике земље и професионалне револуционаре који су способни само за дизање револуција и прављење нереда и атентата, и као такви они су третирани и малтретирани на најбестаднији начин. Зна се за удешену Загребачку парницу велевздај-

ника и фабриковани Фридјунгов процес у Бечу, који су у ствари имали само да оправдају незаконито и противправно анектирање Босне и Херцеговине Аустро-Угарској. Затим знамо за низ малах и великих процеса који су се збивали у размаку времена од анексије до почетка дванаестог рата. А као врхунац аустро-угарског терора и неваљалства су догађаји који су се збили у данима који су следовали сарајевском атентату и догађаји који се данас у целом југословенскоме делу монархије збивају и који својом грозотом и својим вандализмом бацају у засенак и најкрволочнија дела старих Авара и Хуна.

Према извештајима које доста тешко и у малом обиму добијамо о стању наших саплеменика у Аустрији, стање њихово је ујасно, такво какво се не може ни замислити нити описати, при читању тих извештаја човеку се мора крв у жилама следити, речју, ту слику човечија фантазија није у стању ни створити. И то се тако ради са људима који се и данас боре, то јест приморани су да се боре, на разним, па и на нашем фронту, за опстанак и државни интегритет аустро-угарске монархије. Невероватно и страшно, али истинито.

Ави, ако има божанске правде и вечите одмазде, која сваком исплаћује по заслуги, ми тврдо верујемо да крај једне такве блуднице и неваљалаце, као што је Аустро-Угарска, мора доћи и да ће, и ако десеткованом нашем, српском народу засијати сунце слободе и слободног живота.

Ни стопе..!

— Значајна одлука српске и Грчке владе —

Атина, 20. авг.

Атински дописник „Делја Телеграфа“ јавља своје ли-

сту, да је из врло поузданих извора сазнао да су српска и грчка влада у споразуму донеле одлуку да ни по коју цену не уступе ни стопе своје земље као компензације Бугарској.

Исти дописник сазнаје да је између Србије и Грчке закључен споразум.

Турске невоље

— Велика оскудица у угљу и зејтину. — Цариград у мраку. —

Софија, 20. авг.

Јављају из Цариграда, да је чувена и велика фабрика Долма-Бакче за израду муниције и преварку топова престала да ради услед оскудице у зејтину и угљу.

Исто тако електрична фабрика свела је осветлење на минимум, тако да је велики део Цариграда у мраку.

Румуни се утврђују

— На аустро-румунској граници ради се на утврђивању. —

Букурешт, 20. авг.

Услед нагомиланања аустро-немачких трупа на румунској граници, румунска је влада решила да се предузму нужне мере за сваке евентуалности.

Знатни делови инжењерских трупа већ се налазе на граници и журно раде на подизању утврђења.

Очајање у Софији

— Конференција између краља и Радославова. — Значајна министарска седница —

Софија, 20. августа

Краљ Фердинанд је позвао јуче председника владе др. Радославова и са њиме дуго конференсирао.

После ове конференције др. Радославов је сазвао министарску седницу која је трајала пуна три часа.

У софиским политичким круговима верује се, да је на овој седници говорено

о закључењу споразума између Србије и Грчке, за који су у Софији уверени да је већ давно склопљен.

Господин Балугџић

Конференција са Венизелосом

Атина, 20. августа

Г. Живојан Балугџић српски посланик на атинском двору имао је дужи разговор са г. Венизелосом о одговору на демарш Сила Четворног Споразума, која има да буде сагласан између Србије и Грчке.

У Бесарабији

Концентрација руских снага

Букурешт, 20. авг.

Дописник „Ивнинг Posta“ послао је своје листу телеграм, да су Руси у Бесарабији сконцентрисали знатне своје снаге, које имају да потпомогну румунске трупе у случају аустро-немачког напада. Бројно стање руских трупа у Бесарабији рачуна на 300.000 душа.

На Галипољу

— Огорчене борбе —

Атина, 20. авг.

Борбе око Критије настављају се. Отпор турских трупа постаје све слабији. Савезници нападају на положаје око Критије са највећом жестином. До сада су имали знатних успеха.

Помућени односи

— Неспоразуми између Румуније и Централних држава. —

Букурешт, 20. авг.

Посланицима Споразума који су га посетили Брагјано је изјавио како су односи између Румуније и Централних држава веома помућени и да нема наде

J. H.

* * *

Сунце зашло већ одавно,
Јадна мати сузе рони,
Умрла је њена нада,
Чујте звоно како звони.

Чујте звуке тога звона
Како праћа уздах њен,
Умрла је њена нада,
Умрла је среће сен.

Сада пусти дани теку
Јесен мрачна сави груд,
Коса бела, душа празна,
Срце ледно као студ

Ништа више лепо није
Само дође суза рој,
То је поздрав од ње сину
Јадном цвету — нади свој.

ФЕЛТОН

—ца:

ПОВЕЧЕРЈЕ

Мрак је падао; падао је брао, као да је хтео да својом мрачном копреном скри-

је онакажене лешеве који падоше тога дана у крвавом боју; падао је брзо, као да је хтео својом тамним велом да обаваје и скрива она шарена и мирисна поља, и брда по којима су до скоро играли чили, врани коњи, павали попци, појали булбули, летели лептири и зујале вредне пчеле, а која су сада упрскана крвљу, крвљу своје рођене деце

Мрак је пао. Свуда гробна тишина. Нигде једног гласа. Чак се и ветар беше утишао. Као да је и он узео учешћа у овој општој тузи и — ућутао се. Само Дрина, вечито немирна, хладна и бездушна кад неког прими у своја хладна недра, хучала је гурајући дрвље и камење. Била је мутна и крвава и својим шумом причала је страшну историју једног целог народа којег је делила.

Све је ћутало, само је она говорила.

У правилном поредку, један за другим, по узаној стази на висини од 1500 метара ишао је наш пук. Напред командант. Још млад човек, али херој, који је у безброј битака показао хладнокрвност и храброст, урођену само Обилањима. За њим официри и војници, и најзад ова храбра фаланг, обасјана месецом завршавала се комором која је носила со и хлеб!

Преко висова, клисура, пропанака и поточића пук је дошао до Дрине и ту је стао. Стао је колико да се одмори па да зором продужи пут с ону страну Дрине, међе племените, да својој потлаченој браћи унесе тако жељену слободу.

Мрак је већ увелико био обавио планину. Тамо далеко преко Дрине иза врхова

босанских планина, помагао се месец. Био је блед блеђи но увек дотле, Патње и муке Рајине, која је врискала под ударцима безбожника, допирале су и до њега и он је жалво. Жалио је и његова бледо жута светлост тужно је зрачила опустошена села, напуштене домове, запарложене вртове, њиве и цветне ливаде.

— Пук, стоји јекну кроз тишину громки глас пуковњиков, а пук као један човек, као парна машина под парном кочницом, стаде. Све очи бежу упрте кроз ноћ тамо одакле је допирало глас командантов. Затим је следовало на место вољно, и после неколико минута, пошто је командант одржао краће саветовање са официрима, војници добаше вољно.

Убрзо после тога кроз шуму виделе се сенке како

иду тамо амо. Секира, будак вршили су своје. Под њиховим оштрим сечивима падале су столетне букве и храстови. Њихова тела имала су да загреју озебле војнике.

Под једном буквом, седео је пуковник и при слабој светлости свеће чаји се пламен лелујао и дрхтао осматрао је карту земљишта, које ће зором походити!

Наједном све се опет утишало. Око ватре, чаји се пламен дизао високо горе бежу поседали војници и ушали и разговору чекају вечеру, која је у казану крмљала и својим мирисом опијала огладнеле војнике.

— Свршиће се —

Претплата на „Стражу“ стаје 1 динар месечно

да побољшање истих. Корак краља Фердинанда да у неколико ублажи неспоразум, остао је само покушај. У дворским круговима услед овога завладало је очајање.

Краљ је примио посланике Немачке и Аустрије и са њима је дуго конферисао.

Дневне вести

Министарска седница

Јуче је одржана у Нишу значајна министарска седница одмах после предаје одговора наше владе на демарш Сила Четворног Споразума.

После седнице посетили су г. Пашића г. г. руски, енглески, француски и италијански посланици при нашем двору.

Код г. Јов. Јовановића

Г. Јов. Јовановића нашег пуномоћног министра посетили су понаособ г. г. руски и француски посланици при нашем двору.

Повратак г. К. Стојановића

Г. Коста Стојановић, бивши мин. народне привреде, који се бавио дуже време у Риму у нарочитој масија, вратио се јуче у Ниш и посетио г. Николу Пашића, с коме је имао дуги разговор.

Нове марке

У државној маркарници израђене су нове поштанске марке са сликом Краља Петра на бојашту.

Унапређење железничара

Г. Драшковић, министар грађевина упутио је министарском савету предлог о производству железничара.

Ми радосно поздрављамо овај корак г. Драшковића, пошто су железничари једина струка која се у свима досадашњим ратовима највише истакла, а најмање била за то награђена.

Отпутовали у инспекцију
Г. Свет. Атанаковић, војно судски пуковник, шеф војне цензуре у Нишу отпутовао је у нове крајеве у циљу инспекције.

Оболов епископ

Епископ нишки г. Доситеј опасно се разболео и не напушта постељу већ неколико дана.

Новинарска вести

Сер Валентин Чароло дописник „Тајмса“ после вишедневног бављења у Софији ради упознавања са тамошњом политичком ситуацијом вратио се у Ниш.

Прилог Америјанаца

Госпођа Славка Грујића предала је Чувалишту ратне сирочади 1000 долара, коју је суму скупала у Америци, као прилог племенитих људи.

Нова станица

Решењем г. министра грађевина понова је отворена у варошици Деспотовцу нова поштанско-телеграфска станица.

Набавка дрва

На седници коју је јуче одржао Средашњи Одбор саветовало се о набавци дрва и осталих горива.

Одобран кредит

Средишњи Одбор одобрио је кредит од 34 хиљада динара Београдском Месном Одбору и 4 хиљаде динара Лесковачком Месном Одбору, за неопходне потребе око набавке намирница.

Имовина страних поданика

Данашње Српске Новине публикују закон о управи имаовином страних поданика.

Помен добровољцима

Јуче је одржан помен свима руским добровољцима који су пали 1876 год. Помен је одржан у Горњем Адровцу у храму Рајевском.

Бугарени конзул Козаров
Јуче је пропутовао кроз Ниш за Софију бугарски конзул у Солуну г. Козаров.

Ратне потрошачке задруге

Да би се стало на пут злоупотребама препродаваца животних намирница Средишњи Одбор је решио да отвори ратне потрошачке задруге. Прва таква задруга биће отворена у Нишу.

Немио сукоб

Између г. Ивана Димитријевића, проф. и г. Милана Савчића директора „Новости“ дошло је до фазачког разрачунавања. Ми жалимо овај немио случај између два просветна радника.

Хајдук

Начелник среза нишког известно је све полициске и војне власти, да је се Васиљко С. Цветковић родом из Гркиња срез нишки одметнуо од власти и почео самовласно да живи чинећи свакодневно масу казних дела. И услед овога а на основу чл. 10 закона о јавној безбедности, Васиљко је оглашен за хајдука.

Белешке

Управа Савеза Добровољаца врши упис добровољаца сваког дана у каф. „Златан Топ“.

Г-ђа Лепосава и Буда Раденковић, трг. уписали су своју пок. кћер Босилку, бив. ученицу IV раз. осн. школе, за добротвора Бачког Фонда основне школе код Саборне Цркве, на дан годишњег помена, и положили су 100 дина. Бог нека подари рајско насеље доброј и племенитој Боси.

О пољупцу

— P. de G. —

Први пољубац пламти на устима, све дотле, док не дође други.

Пољупци су храна љубави.

Љубав без пољупца је што и ружа без мириса.

Из ратне торбице

— Жали копоран —

Један обавезник IV пука III позива, разуме се у коме служе наши духовити Ужичани, бејаше веома омиљен код другова услед својих шеретлука и комичног изгледа, командир га је пак силно волео због његове окретности и вредноће, којом би често могао постидети и каквог прво-позивца.

Из тог разлога командир га произведе за каплара и даде му две звездице да их прикачи на нарамнице.

Он обе звездице постави на десној нарамници, и рапортира командиру да је наредбу извршио.

Командир загледав нарамницу, запита у чуду.

„Како ти испаде поднаредник?“

„О не, већ само да не би кварно обадве на државном копорану нарамнице поставих обе звездице на једну.“

МИСЛИ

— Скупља Вер. —

„Или ћути, или реци нешто боље од ћутања“ — рекао је Питагора.

„После говора“, вели Лакордер, „ћутање је највећа сила у свету“.

По неко друштво је дотле отмено, док је круто — друго опет дотле весело, док је просто.

Ова Вајс:

Овакви смо

(АФОРИЗМИ)

Зар није ово врхунац проције: полицајци и новинари су јавни заштитници морала.

Каже се: жена је сенка човека. Али човек ипак све жртвује да би се докопао своје сенке.

Брачна ноћ је узвишен акт, само онда, ако није усамљена.

Из дечијег света

Паметан

Ујак: Хајде реци ми, Пајце, али искрено, ко је најбољи ђак код вас у разреду?

Пајца: Ја бих ти рекао, ујка, али тата каже није лепо кад се човек сам хвали.

Практично занимање.

Тата пита свог најстаријег сина осмогодишњег Јову:

— Јели, Јово, реци искрено тати, шта би ти хтео најрадије да будеш?

— Ојачар, татице! — одговори Јова без икаквог размисљања.

— Охо, куд баш то пронађе? — Па ојачари не морају ни кад да се умивају!

Шала

— Е, Ђорђе, твоја је жена право јагњенце. Увиђаш ли и ти?

— Увиђам, али то ништа не шкоди. Ја нисам намеран да идем са њом у лов.

Млада пацијенткиња: Дакле, господине докторе, реците ми сасвим слободно како стоји са мном, да ли је рђаво?

— Тхе, знате, то све зависи од тога да ли ће се он хтети венчати.

Модел (сликару): Овакве руке су прави капитал за сликарски модел, јел'те, господине сликарџе?

Сликару: О, да, а остало је резервни фонд!

Последње вести

Код краља

— Венизелос и краљ Константин —

СОЛУН, 20. августа

Краљ је позвао Венизелоса и са њиме је дуго говорио. У доброобавештеним круговима се говори да је на овом састанку између краља и министра председ-

а топови грувају у славу народног празника.

Ах! Већ цео дан сневам о четрнаестом јулу, што сам га лањске године провео у највећој тишини родитељске куће, која тога да остаје затворена за сваког посетиоца, док на улици урла весела гомјала. За време целог дана, ја сам се био повукао у сеницу мога врта, и седео на клупи, на којој сам још као дечак, радио школске задатке. Ах, у оно доба, доба младости, мисли су ме одводиле у далеке тропске крајеве и у пуне прашуме!... У пукотинама старог зида, скривали су се мали пауци, која су по цео дан протискивали носеве кроз ситне рупице своје паучине а вребали луде мушице и стопане, које су марно шетале по зиду. У оно доба, најмилија забава ми је била,

да каквом травком или петелком од трешње дотичати пауке, док неби измалели из свога склоништа. Онда би она одједном изашли из свога склоништа преварени у нади да ће ухватити богат плен, а ја би тад повукао руку са страхом и одвратношћу...

И управо тога дана, прошле године, сетио сам се својих школских задатака и нашао исте оне пауке — или боље: праунике оних паука — у истим оним пукотинама. Пауци и петелке разбудили су у мени хиљаду успаваних успомена из прошлости, које су дремале толико година као што је дремао и овај зид обрастао бршљаном... Све то пролази. Али после годину, две, десет и двадесет година у глави нам се стварају оне исте слике из прошлости. Тада нам се чини

да је она кућа обојена истом бојом као и пре толико година, да су воћке исте и на истом месту, да је цвеће остало на истом месту и задржало исту ону боју, да је стари зид остао млад и да птице у цветним жбуњевима и зеленим грамама певају ону исту песму као и пре толико година...

Признајем, да ова успомена из младости и ови пауци не пристају сасвим уз ову приповетку. Али овако неукусне епизоде сасвим одговарају јапанском укусу. Они немају укуса ни у чем. Њихов би сликар, на пример, без икаквога разлога, у довршену слику, која представља море, плаво небо или какав шумски предео, угурао какав четворугаонак или бар какав оквир у којем би насликао какву даму са лепезом или са шољицом чаја, — свакако не-

што, што никако не може приличити „отиву, којег слика показује.

Што се више губим у успоменама, све више осећам разлику између прошлогодишњег и овогодишњег 14. јула. Прошле године ме је окружавала тишина родитељске куће, која је будила у мени успомене на прво детињство, а данас ме окружују тако чудне и тако необичне ствари.

Данас, одмах после подне, по највећој жељи, три брза цина у троја колица одвезоше нас на други крај Нагасаки-а, до подножја високога брега који се стрмо уздиже.

Велике степеннице, које воде до чувеног храма Осиевима, направљене су од гранитних квадрата.

— Наставиће се —

ПОДЛИСТАК

Pierre Loti:

Madame Brysantème

Глава с лецом косом лежала је на узглавнику пикантно забачена, а давне мале ручице, биле су разголићене до рамена.

„Што ме се тичу мишеви на крову?“ сигурно је мислила Хризантема. Разуме се да она није ни мислити могла, какве све мисли муче моју душу. Често би погледала на мене очима мале умиљате мачкице, као да ме пита, зашто не легнем?. И ја легах крај ње.

XI

...14. августа...

Данас је дан француске народне свечаности. На обали Нагасаки-а сви су бродови окићени заставама,

ника говорено о држању Грчке према тражењу Бугарске, да јој се учине територијални уступци.

На Мору

— Успех енглеске флоте —

РИМ, 20. августа.

Из Ротердама јављају да је енглеска флота имала сјајног успеха приликом позиција код Зобруге. Силном својом артиљерском ватром Енглези су порушили неколико форова која су играла веома важну улогу одбрани.

Из Петрограда

— Крунски савет — Држање Бугара — Признање Србији —
— Специјалан извештај —

ПЕТРОГРАД, 19. августа

Под председништвом царевим одржан је Крунски савет. Савету су присуствовали сви министри, председник Думе, сви државни саветници са својим председником и шефови парламентарних група.

На томе крунском савету већало се о саставу једног националног кабинета састављеног из свих парламентарних странака. Резултат за сад непознат.

Затим је једногласно осуђено држање Бугарске која очато показује да је заборавила жртве руског геноцида и да се удружила са словенским непријатељима.

Том приликом су измењана мишљења о држању у опште Балканских државица и одата је хвала Србији. Подробан извештај послаћу поштом.

НИШ 20 августа — Као што сајмеродавног места дознајемо готов је одговор краљевске владе на преставак сила Четворног Споразума односно уређења узајамних односа на Балкану.

Вић.

Имам на продају 600 буради

неклезарских добрих; коме је потребно нека се обрати потписатоме:

Љубомир Ристић

271 5-20 хотелијер „Касина“ у Крушевцу.

ЛОМНИЧКА КИСЕЛА ВОДА

Закупац сам Ломничке Киселе Воде. На стоваришту имам воде у флашама од 1/2, 3/4 и 1 литар. Ко потребује нека се изволи обратити потписаном закупцу.

Ко жели, може послати кога са флашама на извор или потписаном, где ће добити потребно одобрење за воду.

За ближа обавештења може се свако обратити закупцу

Љуб. Ристићу

193-32-— гостиничару хотел „Касина“ Крушевца.

Т Р Г О В И Н А

Цветка Ђорђевића

У МЛАДЕНОВЦУ

има на своје стоваришту и увек у великој количини:

Кафе I и II врста
Плавог камена
Перезина
Парафина
Есенције
Коњака

Сапуна за веш и чисто
Рајлука
Бисквита
Чоколаде све величине
Суве, свилене и филоване
бонбоне

Фиде у сандуцима од 5, 10 и 25 клгр., као и све остале сорте колонијалне робе

ЗЕЛТИНА МАШИНСКОГ, БЕЛОГ, ЦИЛИНДЕРА, ВАЗЕЛИНА и осталих потреба за вршалце

Продаја ангро, а цене најповољније

235

—9

„Огледало будућности и карактера“

На огласу „Страже“ добио сам преко 200 поруџбина по 1 и 2 до 5 шпила пошто је доплата 0.85 п. дна. то ми је немогуће шилати јер би сваком купцу било скупо, то молим сваки који жели „Огледало будућности и карактера“ испод 10 шпила нека пошаље у маркама поштанским па ће добити карте. Пошто се не исплаћује поштарина на доплату за мали број.

Главно заступништво за Србију:
Стеван К. Стевчић
Гундулића Венац бр. 21.

Издања књижевне
С. Б. ЦВИЈАНОВИЋА
— Београд —

Исидора Секулић

ПИСМА ИЗ НОРВЕШКЕ

Дин. 2.50

Милица Јанковић

ИСПОВЕСТИ

Дин. 2.50

Антон Чехов

ОДАБРАНЕ
ПРИПОВЕТКЕ

Дин. 3.—

Алфонс Додс

САФО

РОМАН ИЗ ПАРИСКОГ ЖИВОТА

Дин. 3.—

Ст. Винавер

ПРИЧЕ КОЈЕ СУ ИЗГУБИЛЕ
РАВНОТЕЖУ

Дин. 1.20

376 2-4

Ишале су на штампе књиге:
L. Adle Prevest

МАНОН ЛЕСКО

РОМАН

с француског превео
Дамњан Ковачевић

Цена 2.50 дин.

ВОЈНИ КРИВИЧНИ

ЗБОРНИК

у који су ушли: Закон о устројству војних судова; Војни Казнени Законик; Законик о поступку војних судова у кривичним делима; Закон о војном дисциплинском суду и дисциплинска уредба.

Уредио

Гојко Никетић

Цена 3.— дин.

Књижарима 30 од сто рабата. Препродајцима 20 од сто. Поруџбине прима

Издавачка Књижарница
ГЕЦЕ КОНА

275 Београд. 1-5

Адвокат М. Ђ. Дујић

У БЕОГРАДУ

улица Краља Александра 6.
1-2

ЦАКОВА од брашна и има већу количину радија

МИТРА ВУКОВИЋА

208 Београд — Терезије 1-3

Свесловенска Књижарница
отворена је.

ОТКРИВЕНА ТАЈНА

НАШЕ БУДУЋНОСТИ

карте факиризма „о којима је писано у „Стражи“ изашле из штампе:

„Огледало будућности и карактера“

Цена „шпила“ само 0.60. Продавцима од 10—50 „шпила“ 30% рабат; од 50 на више 40% рабат. Шаље на доплату главно заступништво за целу Србију

СТЕВАН К. СТЕВЧИЋ

Гундулићев венац бр. 21.

Карте се могу добити у свима књижарама и дуваницама.

ЧИТАЈ

КАФАНА

„АРАПИН“

Чича Панте Костића

МАКЕДОНСКА УЛИЦА

Точи сваки дан изврсно пиво из Парне Пиваре И. Бајлони и даје га:

чаша 0.30

кригла 0.50

Поред доброг пива, располаже и са мезелуком финим а јефтиним.

РАЉСКОЈ ФАБРИЦИ ЦЕМЕНТА А. Д. У РАЉИ
ПОТРЕБНО ЈЕ ОДМАХ

8 буради машинског зејтина

Ко има ту количину на расположењу, нека изволи послати цене по 100 кгр. и мушту Управи Фабрике Цемента у Раљу

280

12-3

Колонијалну робу:

кафу, пиринач, зејтин, франкову цигуру, сапун, соду „мртва глава“, шпанску алеву паприку, коњак, штирак за веш и за ратлук, вешблау Сецер, Краус и Колман, фитиљ за ламне и кандила, сапун за бријање „Волф“, чоколаду „Таблер“, рум јамајка и „Отело“ и сву осталу робу има на стоваришту у магацину

Шумадијска Банка — Палајка (смедеревска)

281 * ПРОДАЈА САМО АНГРО 1-5

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерленвајна

Обреновића улица преко од „Руског Цара“ у НИШУ

Прима поруџбине печата и штампарија. Гравира златне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник.

274 6-10